Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Basisschool Willem De Zwijger

Plaats	:	's-Gravenhage
BRIN nummer	:	06UW|C1
Onderzoeksnummer	:	196828
Datum onderzoek	:	18 juni 2013
Datum vaststelling	:	24 juli 2013

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5
2 BEVINDINGEN 7
3 CONCLUSIE. 11
BIJLAGE 1 OORDELEN 12

1 INLEIDING

Op 18 juni 2013 heeft de inspectie Basisschool Willem De Zwijger bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.
Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Themaonderzoek

De inspectie heeft op Basisschool Willem De Zwijger naast het vierjaarlijks onderzoek een themaonderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het basisschooladvies. Dit onderzoek heeft tot doel om op landelijk niveau meer inzicht te krijgen in de factoren die een rol spelen bij de kwaliteit van het basisschooladvies. De inspectie zal hierover rapporteren in het Onderwijsverslag van 2012/2013. De bevindingen van het onderzoek op de school worden in dit rapport alleen op hoofdlijnen weergegeven. Daarbij onthoudt de inspectie zich van een oordeel over de kwaliteit van de advisering op de school.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:
- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.

- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
  - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
  - gesprekken met de directie, zorgcoördinatoren en de coördinator projecten zijn gevoerd.

Het themaonderzoek naar de kwaliteit van het basisschooladvies bestond uit de volgende activiteiten:
Het opvragen van informatie bij de schoolleiding via een digitale vragenlijst;

- Een gesprek met de directie en de leraar van groep 8, tevens zorgcoördinator bovenbouw, over de totstandkoming van het basisschooladvies.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op Basisschool Willem De Zwijger naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. Daarnaast beschrijft dit hoofdstuk kort de belangrijkste bevindingen van het themaonderzoek 'de kwaliteit van het basisschooladvies'. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.
Uit dit overzicht valt op te maken dat op Basisschool Willem de Zwijger de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Hieronder volgt een toelichting.

Toelichting

Opbrengsten
De eindopbrengsten van Basisschool Willem de Zwijger liggen de afgelopen drie jaar allemaal boven de bovengrens van de inspectie. Dit is voor de inspectie aanleiding om de eindopbrengsten als goed te beoordelen.
Ook de tussenopbrengsten zijn voldoende. De school scoort op alle vijf de onderdelen boven de door de inspectie gehanteerde ondergrens. De inspectie kijkt daarbij naar de resultaten van de technisch lezen toetsen in groep 3 en 4, naar rekenen en wiskunde in groep 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6.
Voor het volgen van de sociale competenties gebruikt de school, sinds dit schooljaar, een landelijk genormeerd instrument. Omdat dit instrument nog niet volledig is afgenomen, kan de inspectie indicator 1.5 momenteel niet beoordelen.

Zorg en begeleiding
De vorderingen van de leerlingen worden systematisch gevolgd. Er wordt een gestructureerd observatiesysteem gebruikt in de groepen 1/2. Tevens maakt de school gebruik van een landelijk genormeerd leerlingvolgsysteem.
De school heeft schoolafspraken gemaakt hoe vroegtijdig te signaleren welke leerlingen zorg nodig hebben. Ook analyseren de coördinatoren de verzamelde gegevens van de zorgleerlingen en wordt vervolgens de aard van de zorg bepaalt.
Naast deze analyse is ook de planmatige uitvoering van de zorg en de evaluatie in orde op Basisschool Willem de Zwijger. In alle groepsmappen is een duidelijk overzicht terug te vinden van de leerlingen die op enig gebied extra zorg behoeven, denk daarbij aan remedial teaching buiten de groep, de zogenoemde bijwerkers en de leerlingen die aan projecten deelnemen. Tevens is in de groepsplannen aangegeven welke leerlingen op welke niveaus werken bij de diverse vakken. Ook is te zien op basis waarvan leerlingen in een bepaald niveau geplaatst zijn. Momenteel is de zorg vooral nog gericht op leerlingen die aan de onderkant uitvallen. Voor deze leerlingen is duidelijk vastgelegd wat de procedure is en hoe deze leerlingen ondersteund kunnen worden.

Voor leerlingen die aan de bovenkant extra ondersteuning nodig hebben is nog geen helder beleid gemaakt voor wat betreft het volgen van de taallessen (spelling, begrijpend lezen, woordenschat) en rekenen en wiskunde. Aangezien de leerlingenpopulatie met name bestaat uit leerlingen die wat meer aankunnen, ligt hier voor de school wellicht een prioriteit om ook voor deze groep een heldere ondersteuningsaanpak op te stellen. Daarbij wil de inspectie opmerken dat kinderen die meer aankunnen extra opdrachten krijgen in hun weektaak. Daarnaast zijn er ook leerkrachten die zorgen voor extra aanbod voor deze leerlingen.
Zoals gemeld, is het evalueren van de effecten van de zorg in orde. De school kan hierbij wel nog meer letten of de evaluaties ook altijd duidelijk antwoord geven over het vervolg van het doorlopen traject.

Kwaliteitszorg
De kwaliteitszorg op Basisschool Willem de Zwijger wordt op alle onderdelen door de inspectie als voldoende en op twee onderdelen zelfs als goed beoordeeld. De directie heeft haar leerlingenpopulatie duidelijk in beeld. Zowel in de schoolgids als in het schoolplan is te lezen hoe de school inspeelt op de onderwijsbehoeftes van haar leerlingen. De inspectie is van mening dat de school in de praktijk nog een volgende stap kan maken. En dan met name voor de leerlingen die meer aankunnen. De school biedt haar leerlingen diverse zaken aan. Zo kunnen leerlingen die bepaalde scores halen deelnemen aan projecten, zijn er bepaalde programma's die leerlingen kunnen volgen en is er een zeer divers cultuuraanbod voor de leerlingen aanwezig. Echter een duidelijke ambitie of helder gestelde doelen ontbreken momenteel nog. De school staat voor de uitdaging hier concrete invulling aan te geven.
De evaluatie van het onderwijsleerproces en de borging hiervan beoordeelt de inspectie als goed. De school gebruikt een eigen kwaliteitsmonitor die zeer uitgebreid is en alle onderdelen van het onderwijsleerproces aan bod laat komen. Daarbij zijn de enquêtes voor leerlingen, ouders en leerkrachten onderdeel van deze monitor. De borging gebeurt aan de hand van klassenbezoeken door externen (afhankelijk van een verbetertraject), door de coördinatoren en de directie. Afhankelijk van het soort bezoek wordt er een kijkwijzer gehanteerd. Tevens zijn er twee soorten mappen waar de school haar afspraken in verzamelt. Zo is er een map met afspraken omtrent de zorg en een map met schoolse afspraken. De eerste map wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast. De andere map tweejaarlijks.
Vanuit het jaarplan stelt de school verbetertrajecten op. Deze worden in vergadertrajecten uitgewerkt en aangepakt. Op die manier kan het tijdspad aangepast worden daar waar de directie van de school in samenspraak met het team, dat wenselijk vindt.

Ook legt de school zichtbaar verantwoording af aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Dit doen zij onder meer middels het jaarplan en het schoolrapport dat maandelijks aan het bestuur wordt gestuurd.
Ouders worden digitaal op de hoogte gehouden van alle op handen zijnde schoolontwikkelingen. Daarnaast organiseert de school met enige regelmaat thema-avonden waarop zaken die binnen de school spelen worden besproken.

Themaonderzoek 'de kwaliteit van het basisschooladvies'

Bij dit onderzoek staan de volgende vragen centraal:
- Volgens welke procedures komt het basisschooladvies tot stand?
- Welke determinanten zijn naast de prestaties van de leerlingen van invloed op het advies?
- Hoe werkt de kwaliteitszorg om de kwaliteit van het basisschooladvies te garanderen?

Op hoofdlijnen schetst de inspectie hieronder een beeld van de situatie op Basisschool Willem de Zwijger.

Uit de door de school ingevulde vragenlijst over de totstandkoming van het basisschooladvies en het gesprek daarover tijdens dit schoolonderzoek, komt het volgende beeld naar voren.

Het basisschooladvies wordt opgesteld volgens een vastgelegde procedure. In die procedure is duidelijk wie het voortouw neemt bij het opstellen van het advies en is ook helder hoe daarbij de taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld.

Bij het opstellen van het advies van de school wordt gebruik gemaakt van een schoolvorderingen-onderzoek in groep 8, gegevens van het leerlingvolgsysteem, resultaten van een capaciteitenonderzoek/intelligentieonderzoek, de gegevens uit het zorgdossier van de leerling en de toelichting van de leraren van groep 8. Kenmerken van de leerling als motivatie, interesse e.d. worden ook betrokken bij het opstellen van het advies.

De school volgt haar oud-leerlingen niet expliciet in het voortgezet onderwijs. Een enkele school voor voortgezet onderwijs koppelt de resultaten van oud-leerlingen van Basisschool Willem de Zwijger terug aan de school. De school zelf vraagt niet actief resultaten bij de diverse scholen op. Er vindt geen evaluatie plaats van de adviezen die zijn gegeven. Daar de school volgens eigen zeggen geen reden toe heeft, aangezien in 98% van de leerlingen die de laatste drie schooljaren de school hebben verlaten, naar schatting in het vervolgonderwijs

zijn geplaatst conform het gegeven advies. Op gemeentelijk/regionaal niveau is er sprake van een evaluatie van de gegeven adviezen door het primair onderwijs en het voortgezet samen.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op Basisschool Willem De Zwijger op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:
1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.				•	
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		**1**	**2**	**3**	**4**
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		**1**	**2**	**3**	**4**
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.				•
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	